

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Факультет економіки та бізнесу

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП

к.е.н., доцент _____ Г.І. Грицаєнко

« ____ » _____ 2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри підприємництва, торгівлі
та біржової діяльності

к.е.н., доцент _____ Л.О. Болтянська

« ____ » _____ 2019 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

з дисципліни _____ **«Біржова справа»**

(за вибором студента)

(найменування та статус компоненти: обов'язкова або за вибором студента)

для спеціальності 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"

за ОПП «Управління та адміністрування»

(шифр, найменування спеціальності, освітньої програми)

форма навчання

денна

(денна, заочна)

Кількість кредитів

4 кредитів

Курс

3-й

Семестр

6-й

Змістових модулів (підсумкових модульних контролів) – 2

СРС

50 годин

Форма контролю

екзамен

(екзамен або диференційований залік)

Загальна кількість годин

120 годин

2019-2020 н.р.

«Біржова справа». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» факультету економіки та бізнесу, спеціальності 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» - Мелітополь: ТДАТУ імені Дмитра Моторного, 2019. – 7с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16с. та Програми навчальної дисципліни «Біржова справа» підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». – Мелітополь 2019. – 9с.

Розробник(и): Терещенко М.А., к.е.н., доцент

Рецензент: Радченко Н.Г., к.е.н., доцент

Силабус затверджений на засіданні кафедри «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2019 року

Завідувач кафедри «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

д.е.н, доцент _____ Л.О. Болтянська

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ступеня вищої освіти «Бакалавр»

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2019 року

Голова, доц. _____ А.А. Костякова

1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення

Курс включає вивчення нормативних актів, які регламентують порядок складання та подання звітності, яка є основою створення системи розкриття інформації про результати роботи підприємства для зовнішніх та внутрішніх користувачів

<http://nip.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=1153> (доступ через особистий логін і пароль для навчально-інформаційного порталу ТДАТУ)

Веб-сайт курсу

2. Мета викладання дисципліни

Формування системи знань з організації і функціонування біржового ринку як складового елемента інфраструктури ринку, технології здійснення біржових операцій.

3. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення дисципліни є:

- вивчення змісту основних нормативних і законодавчих документів, що регулюють здійснення біржової діяльності;
- визначення основних принципів організації та проведення біржових торгів на товарній і фондовій біржі;
- вивчення функцій і завдання посередників на біржах;
- вивчення технології формування ланцюга руху замовлення від покупця до продавця на біржі;
- вивчення основ ф'ючерсної торгівлі;
- визначення основних видів цінних паперів, що обертаються на фондовому ринку й методи оцінки їх вартості;

4. Результати навчання – компетентності (з урахуванням soft skills)

Програмні результати та компетентності, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:	
знання	ознайомлення з узагальненим досвідом роботи зарубіжних і вітчизняних бірж, вивчення нормативних основ здійснення біржової діяльності України, здатність застосування знань у практичних ситуаціях
уміння	розробляти стратегію поведінки гравця на фондовій і товарній біржі; розраховувати результат від здійснення певних видів біржових операцій; обчислювати рахунки клієнтів щодо ф'ючерсних контрактів; використовувати механізм хеджування; оцінювати ринкову вартість цінних паперів.
комунікація	донесення до фахівців і нефахівців інформації про формування системи знань з організації і функціонування біржового ринку як складового елемента інфраструктури ринку, технології здійснення біржових операцій.
soft skills	здатність аналітично мислити, опанування технології здійснення біржових операцій на різних видах бірж, уміння оцінити ситуацію та прийняти рішення.

5. Пререквізити

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни

Статистика
Аналіз господарської діяльності

6. Постреквізити

Дисципліни, які спираються на вивчення даної дисципліни: Економетрія
ОММ

7. Інформація про викладача

Викладач (-і): Терещенко Максим Анатолійович, доц., к.е.н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;
<http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/tereshchenko-maksym-anatoliiovich/>

E-mail викладача: maksym.tereshchenko@tsatu.edu.ua

8 Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість			
			годин			балів
			Лк.	Пр.	СРС	
Змістовий модуль 1. «Теоретичні аспекти біржової справи»						
1-2	Лекція 1	Суть біржі та її економічна природа	4			2
	Практичне заняття 1	Суть біржі та її економічна природа		5		3
	Самостійна робота 1	Робота на навчально-інформаційному порталі			5	
3-4	Лекція 2	Біржовий товар.	3			2
	Практична робота 2	Біржовий товар.		5		2
	Самостійна робота 2	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі			5	2
5-6	Лекція 3	Порядок утворення біржі та управління біржовою діяльністю.	4			2
	Практична робота 3	Порядок утворення біржі та управління біржовою діяльністю.		6		3
	Самостійна робота 3	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі			5	2
7-8	Лекція 4	Учасники біржових операцій	3			2
	Практична робота 4	Учасники біржових операцій		5		2
	Самостійна робота 4	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі			5	3
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовий модуль I			10	10
Всього за змістовий модуль 1			14	21	30	35

Змістовий модуль 2. «Організаційні аспекти біржової справи»						
9-10	Лекція 5	Організація біржових торгів	5			3
	Практична робота 5	Організація біржових торгів		7		3
	Самостійна робота 5	Виконання практичного завдання та робота на навчально-інформаційному порталі			4	2
11-12	Лекція 6	Товарний ф'ючерсний контракт як інвестиційний інструмент біржового ринку	5			3
	Практична робота 6	Товарний ф'ючерсний контракт як інвестиційний інструмент біржового ринку		7		3
	Самостійна робота 6	Виконання практичного завдання та робота на навчально-інформаційному порталі			4	2
13-14	Лекція 7	Хеджування цінових та курсових ризиків за допомогою ф'ючерсної торгівлі	4			3
	Практична робота 7	Хеджування цінових та курсових ризиків за допомогою ф'ючерсної торгівлі		7		3
	Самостійна робота 7	Виконання практичного завдання та робота на навчально-інформаційному порталі			4	3
	ПМК II	Підсумковий контроль за модуль II			10	10
15		ПМК 2				
Всього за змістовний модуль 2			14	21	22	35
Разом ПМК1 та ПМК2			28	42	5	70
Екзамен						30
Разом						100

8. Методи та форми навчання

Форми навчання:

- ✓ за рівнем взаємодії здобувача вищої освіти з викладачем: індивідуальне, групове, колективне;
- ✓ за місцем проведення занять: аудиторне, поза аудиторне

Методи навчання:

- за організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції, дискусії), наочні (презентації), практичні (вправи, виконання завдань по заповненню звітності під час занять, навчальна та виробнича практика);
- за видами занять: лекції (лекція-візуалізація, лекція – бесіда); практичні заняття (індивідуальні та групові вправи, тематична дискусія, робота в малих групах);
- ✓ за мотивацією навчально-пізнавальної діяльності (ситуація звернення до життєвого досвіду студентів, заохочення);
- ✓ за контролем ефективності навчально-пізнавальної діяльності (самоконтроль через

виконання тестів на навчально-інформаційному порталі, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, ПМК, іспит);

- за формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності (тематичні дискусії, завдання щодо використання мережі Інтернет, публічні промови і презентації, групові та/або індивідуальні проекти, моделі різних форматів професійних ситуацій).

9. Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є важливою складовою навчання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде не атестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані.
- ✓ Дозволяється вільне відвідування лекцій здобувачам за індивідуальним графіком навчання.
- ✓ Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- ✓ Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- ✓ Під час виконання письмових тестових завдань не допустимо порушення академічної доброчесності.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік навчального процесу.

10. Система оцінювання курсу

Щотижнево – бали за роботу на практичних заняттях; в межах кожної теми – бали за самостійну роботу; по завершенню змістового модуля – бали за ПМК; по завершенню семестру – підсумкові бали, у вигляді диференційованого заліку. Результати поточного та підсумково-модульного контролю формують узагальнену оцінку в балах за накопичувальним принципом

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ» за 100-бальною шкалою:

Шкала рейтингу ТДАТУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		Екзамен або диференційований залік
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	
67-74	D	3 (задовільно)
60-66	E	
35-59	FX	2 (незадовільно) (з можливістю повторного перескладання)
0-34	F	2 (незадовільно) (з обов'язковим повторним вивченням курсу)

Критерії оцінювання

Практичні заняття	Частка вірно виконаних завдань
Самостійна робота (СРС)	Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування на НІП ТДАТУ (дві спроби – середній результат) Відбувається у вигляді тестових завдань та письмових робіт в кінці вивчення змістових модулів
Підсумково-модульний контроль (ПМК I, II)	Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти: ✓ Повнота розкриття питання (вірні відповіді) ✓ Якість інформації ✓ Самостійність
Екзамен	Підсумковою формою контролю є екзамен, який проводиться

виключно у письмовій формі. Максимальна кількість балів – 30. Структура білету включає 3 завдання. Правильна відповідь за теоретичне питання 10 балів, за категоріальний апарат – 5 балів, практична частина (складання форм звітності) – 15 балів.

11. Інформаційні ресурси та пакет дисципліни

Рекомендована література

1. Про цінні папери та фондовий ринок [Електронний ресурс]: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480 –IV зі змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3480-15>.
2. Габбард Р. Гроші, фінансова система та економіка / Пер. з англ.; Наук. ред. пер. – М.: Савлук, Д. Олесевич. – К.: КНЕУ, 2004. – 889 с.
3. Дудяк Р.П. Організація біржової діяльності: основи теорії і практикум: Навч. посібник / Р.П. Дудяк. – 2-ге вид., доп. – К.: Магнолія плюс, 2003. – 359 с.
4. Зотов И.В. Биржевое дело: Учеб. пособие для студентов вузов / И.В. Зотов, В.И. Успенко. – Х.: Бурун Кн., 2008. – 256 с.
5. Кушнір Т.Б. Економіка і організація біржової торгівлі: Навч. посібник – Харків: Консул, 2003 – 216 с.
6. Пепа Т. В. Біржова діяльність: навч. посіб. для студ. вузів / Т. В. Пепа, Т. І. Пішеніна, В. В. Лавринович. – К.: Ліра – К.: 2009. – 540 с.
7. Солодкий М. О. Біржовий ринок: навч. посіб. / М. О. Солодкий. – К.: Аграрна освіта, 2010. – 565 с.
8. Сохацька О.М. Біржова справа: Підручник. – 2-ге вид. змін. й доп. – Тернопіль: Карт-бланш, К.: Кондор, 2008. – 632 с.
9. Чесноков В.Л. Біржові операції: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / В.Л. Чесноков; Ред. М. А. Коваленко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 191 с.

Інформаційні ресурси

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ
<http://nip.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=1153>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
4. Internet:
<http://zakon.rada.ua> – Верховна рада «Про біржову діяльність»
<http://ips.ligazakon.net> – Про внесення змін до Закону України «Про товарну біржу»
<http://rsp.ukrstat.gov.ua/> - Державна служба статистики
<http://www.minfin.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства фінансів України
<http://www.bank.gov.ua> - Національний банк України.
<http://www.ukrse.kiev.ua> - Українська фондова біржа.
<http://pfts.com> - Українська фондова торговельна система ПФТС.
<http://www.ufs.kiev.ua> - Український Фінансовий сервер.
<http://www.Liga.kiev.ua> - Бізнес портал компанії "Ліга".
<http://www.galaktica.ru> - система управління "Галактика".
<http://www.e-commerce.com.ua>
<http://www.Molotok.ru>
<http://www.Webmoney.ru>
<http://www.rada.gov.ua>